

Eduskunta
Talousvaliokunta
tav@eduskunta.fi

8. syyskuuta 2016

SUOMEN TEOLLISOIKEUDELLINEN YHDISTYS RY:N LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE LAIKSI YHDISTETYN PATENTTITUOMIOISTUIMEN PAIKALLISJAOSTOSTA SUOMESSA (HE 87/2016 vp)

Eduskunnan talousvaliokunta on pyytänyt Suomen teollisoikeudellinen yhdistys ry:ltä ("STY") lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi yhdistetyn patenttituomioistuimen paikallisjaostosta Suomessa (HE 87/2016 vp, "hallituksen esitys"). STY kiittää lausumismahdollisuudesta.

Paikallisjaoston sijainti

STY pitää kannatettavana, että yhdistetyn patenttituomioistuimen toteutuessa Helsinkiin perustetaan paikallisjaosto hallituksen esityksessä esitetysti.

Suomalaisten oikeudenhaltijoiden ja muiden yritysten osalta on erityisesti tärkeää, että kynnys oikeusjärjestelmän käyttöön ei myöskään yhdistetyssä patenttituomioistuimessa nouse käytännöllisistä syistä (kuten esimerkiksi tuomioistuimen maantieteellisestä sijainnista johtuen) kohtuuttoman korkeaksi. Tämä on merkityksellistä, jotta yhtäältä oikeudenhaltijat voivat tehokkaasti puolustaa oikeuksiaan ja niihin johtaneita investointeja ja toisaalta muut toimijat voivat tehokkaasti puolustaa liiketoiminnassaan toimintavapauttaan.

STY kannattaa myös sitä, että paikallisjaosto sijoitetaan markkinaoikeuden yhteyteen Helsinkiin. Markkinaoikeuden tilat soveltuvat hyvin patenttiriitojen käsittelyyn ja näin jo olemassa olevaa infrastruktuuria voidaan hyödyntää kustannustehokkaasti.

Suomalaisen IPR-kentän toimivuuden ja taloudellisten vaikutusten osalta STY pitää lisäksi tärkeänä, että Helsinkiin mahdollisesti perustettavaa paikallisjaostoa kehitetään alusta lähtien varteenotettavaksi vaihtoehdoksi järjestelmän puitteissa ajettavia riita-asioita varten. Tämä edellyttää sitä, että paikallisjaoston ja siihen liitännäisten palveluiden ja osaamisen kehittämiseen ja markkinointiin varataan riittävästi taloudellisia resursseja, jotta Suomen paikallisjaostosta sekä suomalaisten IPR-palveluiden tarjoajista (ml. asiamiehet ja asianajajat) tulisi tosiasiasa houkutteleva vaihtoehto Euroopan laajuisesti.

Aktiivinen paikallisjaosto on myös keskeisessä osassa kansallisen IPR-osaamisen kehittämisessä ja tukemisessa, ei vähiten tarjotessaan kaikille IPR-alan toimijoille suoran ja aktiivisen yhteyden patenttituomioistuimen toimintaan. Uudistuksen toteutuessa yhdistys pitääkin tärkeänä, että

Helsinkiin perustettavan paikallisjaoston asema rakennetaan sellaiseksi, että se tukee immateriaalioikeudellisen osaamiskeskittymän kehittymistä Suomeen.

Paikallisjaoston kieli

STY kannattaa myös hallituksen esitykseen sisällytettyä ehdotusta paikallisjaoston kielistä (suomi, ruotsi, englanti).

Suomalaisten oikeudenhaltijoiden, yritysten ja muiden toimijoiden osalta on merkityksellistä, että oikeudenkäynnit patenttiasioissa voidaan myös vastaisuudessa käydä suomen tai ruotsin kielellä (yhdistetystä patenttituomioistuimesta tehdyn sopimuksen puitteissa). Mahdollisuus käyttää oikeudenkäyntikielenä ruotsia voi myös houkuttaa ruotsalaisia osapuolia tuomaan patenttiriitansa Helsingin paikallisjaoston käsiteltäväksi.

Englannin kielen käytön mahdollistaminen Suomen kansalliskielien lisäksi vähentää käännösten tarvetta monikansallisessa tuomioistuimessa sekä tekee Suomen paikallisosastosta myös houkuttelevamman vaihtoehdon muunmaalaisille järjestelmän käyttäjille. Lisäksi, kuten hallituksen esityksessä todetaan, jos Suomessa sijaitsevan paikallisjaoston käsittelykieliä olisivat vain Suomen viralliset kielet, johtaisi tämä todennäköisesti siihen, että toisesta sopimusjäsenvaltiosta oleva kantaja pyrkisi nostamaan kanteen muussa toimivaltaisessa jaostossa kuin paikallisjaostossa Suomessa – tämä ei olisi suomalaisen vastaajan edun mukainen lopputulos.

STY pitää myös perusteltuna, että Suomi hyödyntää menettelysääntöjen (Rules of Procedure, 18. luonnos) kohdan 14.2.(b) poikkeusmahdollisuutta vastaajan kielen valinnan osalta kuten hallituksen esityksessä esitetään. Poikkeus on suomalaisen vastaajan edunmukainen erityisesti tilanteissa, joissa kantajan ja vastaajan kieli ei ole sama.

Iso-Britannian EU-kansanäänestyksen vaikutukset ja järjestelmän tavoitteiden saavuttaminen

Yhdistetystä patenttituomioistuimesta tehdyn sopimuksen voimaantulo on sidottu muun ohella siihen, että kolme suurinta patenttimaata ratifioivat yhdistetystä patenttituomioistuimesta tehdyn sopimuksen. Nämä maat ovat Saksa, Ranska ja Iso-Britannia. Saksa ja Iso-Britannia eivät ole toistaiseksi ratifioineet sopimusta.

Hallituksen esitys on annettu 26. toukokuuta 2016. Kuten on tunnettua, hallituksen esityksen antamisen jälkeen kesäkuun 2016 lopussa Isossa-Britanniassa järjestettiin kansanäänestys Euroopan unionista (EU) eroamisesta. Kansanäänestyksessä EU:stä eroamista kannattaneet voittivat.

Tässä vaiheessa on epävarmaa, miten Iso-Britannian mahdollinen ero EU:sta vaikuttaa yhdistetystä patenttituomioistuimesta annetun sopimuksen ratifiointeihin ja siten yhdistetyn patenttituomioistuimen käynnistymiseen ja toimintaan. STY haluaa kuitenkin jo tässä vaiheessa korostaa, että yhdistetyn patenttituomioistuimen toimivuuden ja sille asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi on tärkeää, että järjestelmässä on mukana riittävä määrä maita, jotka ovat EU:n sisämarkkinoiden ja teollisoikeusjärjestelmän kannalta merkityksellisiä.

Kuten edellä on todettu, STY kannattaa paikallisjaoston perustamista Suomeen. Edellä Iso-Britannian EU-kansanäänestyksestä sanottu huomioiden STY pitää samanaikaisesti tärkeänä, että Iso-Britannian kansanäänestyksen vaikutuksia yhdistetyn patenttituomioistuimen

toteutumiseen seurataan tarkasti ja tarvittaessa arvioidaan järjestelmän tavoitteiden ja tavoiteltujen vaikutusten toteutumista mahdollisesti muuttuneissa olosuhteissa.

Kunnioitavasti,

SUOMEN TEOLLISOIKEUDELLINEN YHDISTYS R.Y.
FINSKA FÖRENINGEN FÖR INDUSTRIELLT RÄTTSSKYDD R.F.

Johanna Flythström
Puheenjohtaja

Suomen teollisoikeudellinen yhdistys r.y. (ruotsiksi Finska föreningen för industriellt rättsskydd r.f.) on 1931 perustettu patenti-, hyödyllisyysmalli-, tavaramerkki-, mallioikeus- ja markkinointijuridiikka-alan ammattilaisten yhdistys. Yhdistyksessä on noin 500 henkilö- ja yhteisöjäsentä. Yhdistyksen tarkoituksena on muun muassa edistää immateriaalioikeuksiin liittyvien hyvien käytäntöjen ja lainsäädännön kehitystä.